

วารสารชัยภูมิปริทรรศน์

Journal of Chaiyaphum Review

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2565)
Vol. 5 No. 2 (May – August 2022)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความทบทวนวรรณกรรม และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานุรักษ์ตามหลักการศึกษาเชิงพุทธศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

กองบรรณาธิการวารสารชัยภูมิปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000 โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.

พระเทพภาวนาวิกรม

พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร.

พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.

พระราชสีมาภรณ์

พระราชปริยัติมุนี, รศ.ดร.

พระราชสีมาภรณ์

พระโสภณรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.

พระมหาสมบุญ ฐุฑฺฒิกโร, รศ.ดร.

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล

ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์, กรรมการมหาเถรสมาคม

เจ้าคณะจังหวัดชัยภูมิ

อธิการบดี

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

รองอธิการบดีวิทยาเขตนครราชสีมา

คณบดีคณะพุทธศาสตร์

รองอธิการบดีวิทยาเขตนครราชสีมา

รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์

บรรณาธิการ

พระศรีสัจญาณมุนี, ดร.

บรรณาธิการผู้ช่วย

พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ดร.

ดร.พูนศักดิ์ กมล

นางสาวกมัยธร มงคลกุล

กองบรรณาธิการ

พระเมธีสุตาภรณ์, ผศ.ดร.

พระครูสังวรวิริยรักษ์, ผศ.ดร.

พระครูใบฎีกาหัตถ์ กิตตินนโท, ผศ.ดร.

พระมหาปัญญาวรรตน์ สิริภโท, ผศ.ดร.

รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ศ.ดร.วัชร งามจิตรเจริญ

ดร.กนกพร ผลการกุล

ผศ.ดร.ตามใจ อริสุทธิโยธิน

ดร.อัญชลี ยุคล ณ อยุธยา

ผศ.ดร.สวาสดี พรธนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประธานกรรมการมูลนิธินายแพทย์สุจินต์ ผลการกุล.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

อาจารย์พิเศษวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม, ผศ.ดร.

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

พระเจ้าตงค์ อาจารย์สุโก ดร.

พระมหานรินทร์ สุรปัญญา ดร.

รศ.ดร.สุขพัฒน์ อนนท์จารย์

ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต

ดร.สมเจต หลวงกัน

ดร.กาญจพงศ์ สุวรรณ

ดร.พูนศักดิ์ กมล

ดร.ศุภานนท์ ชอบประดิษฐ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะศาสนาและปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

นักวิชาการประจำศูนย์วิจัยธรรมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

วิทยาลัยทองสุข

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ดร.

ดร.พูนศักดิ์ กมล

นางสาวกมัยธร มงคลกุล

พิมพ์ที่

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000 โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

บทบรรณาธิการ

ความเจริญเติบโตของวารสารนั้นต้องพิจารณาในหลายเรื่อง ทั้งในเรื่องคุณภาพและปริมาณ กล่าวคือเรื่องคุณภาพนั้น ทุกความล้วนได้รับการพิจารณาตรวจสอบบทความอย่างละเอียดรอบคอบ ส่วนเชิงปริมาณนั้นก็ไม่รับบทความในจำนวนที่มากเกินไปเพื่อสะดวกกับการบริหารจัดการวารสาร โดยฉบับนี้มีจำนวน 5 เรื่องดังนี้

1. เรื่อง **กระบวนการในการฝึกอบรมในยุคศตวรรษที่ 21** โดย สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์ สรุพบว่า ในสภาวะปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและกว้างขวางมาก ดังนั้นผู้รับผิดชอบงานด้านการฝึกอบรม ควรจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์แขนงต่างๆอย่างกว้างขวาง เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา และศาสตร์การจัดการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อำนวยความสะดวกสามารถกำหนดหลักสูตรและโครงการฝึกอบรมได้ง่ายขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารบุคคลและการพัฒนาบุคคลด้วยวิธีการอื่นๆ นอกเหนือไปจากการฝึกอบรม มีความเข้าใจถึงหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติต่อผู้เข้าอบรมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเข้าใจถึงหลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์อยู่บ้าง พอที่จะสามารถทำการสำรวจเพื่ออบรมและวิเคราะห์ข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารงานฝึกอบรมได้ นอกจากนี้ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมยังจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ทั้งด้านการเขียนและการพูดในชุมชน นุ่มนวล ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถติดต่อกับกลุ่มผู้เข้าอบรมและประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นไปได้อย่างดี

2. เรื่อง **การสร้างคามพึงพอใจแก่ประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีเพื่อประโยชน์ในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** โดย สุเนตร ธนศิลป์พิชิต, วินัย ภูมิสุข, และไพฑูรย์ มาเมือง สรุพบว่า ความสำคัญของการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการนำรายได้จากการจัดเก็บภาษีมาจัดท่างบประมาณในการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น รวมทั้งการสร้างคามพึงพอใจให้กับประชาชนในการจัดเก็บภาษี จากการศึกษาพบว่า การสร้างคามพึงพอใจแก่ประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีได้ให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญของการจัดเก็บภาษีนั่น จึงเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีได้ตามกำหนดเวลา ซึ่งการให้บริการในการจัดเก็บภาษีเพื่อให้ประชาชนเกิดความประทับใจและให้ความร่วมมือต่อการดำเนินงานนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจึงควรคำนึงถึงการให้บริการอันประกอบด้วย การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา การให้บริการอย่างเพียงพอ การให้บริการอย่างต่อเนื่อง และการบริการอย่างก้าวหน้า เพื่อให้ประชาชนผู้เสียภาษีเกิดความพึงพอใจ

3. เรื่อง **ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ไทยกับการเปลี่ยนแปลงของแต่ละยุค** โดย พระกิตติศักดิ์ อนุบาลโย (ธรรมกุล) และพระมหานรินทร์ สุรบุญโญ ดร. (เอมพันธ์) สรุพบว่า การศึกษาวิวัฒนาการและความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยมีการแบ่งเป็น ๕ ช่วงเวลา คือ ๑) ก่อน พ.ศ.๒๔๗๕ ยุคเริ่มต้นการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ ๒) พ.ศ.๒๔๗๕ – ๒๔๙๐ ยุคการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๓) พ.ศ. ๒๔๙๐ – ๒๕๑๙ ยุคเผด็จการอำนาจนิยม ๔) พ.ศ.๒๕๒๐ – ๒๕๔๐ ยุคกึ่งประชาธิปไตย (ประชาธิปไตยครึ่งใบ) และการปฏิรูปการเมืองแนวทางรัฐธรรมนูญนิยม และ ๕) พ.ศ.๒๕๔๑ – ๒๕๖๐ ยุคการเปลี่ยนแปลงตามแรงปฏิรูปประเทศ (แรงขับเคลื่อนตามกระแสสังคม) การศึกษาในแต่ละยุคนั้นส่งผล

กระทบต่อเนื่องให้วิชาการทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ในสังคมไทย ทั้งในแง่การจัดระเบียบสถาบันวิชาการ มาตรฐานและบรรทัดฐานทางวิชาการความกระตือรือร้นของนักวิชาการและชุมชนวิชาการ ตลอดจนกิจกรรมหลักทางวิชาการ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเรียนการสอน การวิจัยและการบริการสังคม ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงการประยุกต์ใช้ให้

4. เรื่อง **ความรู้ทางภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามหลักพุทธศาสนาเพื่อแนวทางการดูแลสุขภาพหลังการได้รับเชื้อโควิด-19** โดย อุดม ปภาณณะนันต์, ศรุตานนท์ ขอบประดิษฐ์, สรุปว่าความรู้ทางภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามหลักพุทธศาสนา เพื่อเป็นแนวทางการดูแลสุขภาพ หลังการได้รับเชื้อโควิด-๑๙ ซึ่งความรู้ทางภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและวิธีการของการแก้ไขปัญหาลักษณะที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการบูรณาการการรักษาตามหลักลักษณะของธาตุทั้ง ๔ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ นี้ใช้มุมมองของพุทธศาสนาที่มองเป็นเพียงสภาวะของสิ่งที่มีมาโดยธรรมชาติ มีหน้าที่เฉพาะของตนเองและเป็นองค์ประกอบของสรรพสิ่ง ซึ่งในพระไตรปิฎกกล่าวถึงธาตุในการที่ทำหน้าที่ต่างๆของร่างกาย ไม่ปรากฏการณคำอธิบายลักษณะของสภาวะธาตุที่เกิดอาการเจ็บป่วย ในด้านคัมภีร์แพทย์กล่าวถึงธาตุในลักษณะการทำหน้าที่ต่างๆของธาตุและอธิบายถึงลักษณะของสภาวะธาตุที่เกิดอาการเจ็บป่วย เมื่อธาตุตัวใดตัวหนึ่งเกิดความไม่สมดุล รสยาเป็นตัวบ่งชี้สรรพคุณ ทางยาสมุนไพรที่ใช้ในการรักษาอาการเจ็บป่วย เกิดจากประสบการณ์ในการใช้ลองผิดลองถูกของหมอยาไทยโบราณ อันเป็นธรรมชาติของการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะเจ็บป่วย มีการทดลองแก้ไขอาการเจ็บป่วยหลากหลายอย่าง เช่น กิน ดม ทา แปะ หรือการเรียนรู้จากธรรมชาติรอบตัว สังเกตจากสิ่งรอบข้าง และด้วยสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ คือ โควิด-๑๙ ที่ทำให้เกิดผลกระทบทั้งต่อสุขภาพกายและสุขภาพใจ การพัฒนาหรือการฝึกอบรมพฤติกรรมทางกายเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์โควิด และฝึกปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ทั้งคำสั่ง ประกาศ คำเตือนต่างๆ เช่น สวมใส่หน้ากากอนามัย ทุกครั้งก่อนออกไปทำธุระนอกบ้าน พกเจลล้างมือเป็นนิสัย ล้างมือทุกครั้ง การฝึกอบรมจิตใจให้เกิดปัญญา ให้รู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง เรื่องนี้จำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์วิกฤติเช่นนี้ เริ่มจากพิจารณาความจริงเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ว่าเป็นเรื่องของกฎธรรมชาติ

5. เรื่อง **การทำจิตให้เป็นสุขในปัจจุบันตามแนวนุสติในพระพุทธศาสนา** โดย พระสัณฺขัณญาณวีโร (ทิพย์โอสถ), ทิตติยา มั่นดี สรุปว่า การทำจิตให้เป็นสุขในปัจจุบันตามแนวนุสติในพระพุทธศาสนา อนุสติ ตามแนวทางพระพุทธศาสนาคือการระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ การระลึกถึงศีล การระลึกถึงการบริจาค การระลึกถึงเทวดา การระลึกถึงความตาย การตั้งสติไว้ที่กาย (กายคตาสติ) การกำหนดลมหายใจเข้า-ออก (อนาปานสติ) การระลึกถึงความสงบ ทฤษฎีเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ส่วนผลที่เกิดจากปฏิบัติ การทำจิตให้เป็นสุขในปัจจุบันตามแนวนุสติในพระพุทธศาสนา มนุษย์เราใช้ใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธาน ทุกอย่างสำเร็จจากใจ การคิดเชิงบวกเกิดขึ้นด้วยการยอมรับความจริง การฝึกฝนตนเองให้มีมุมมองชีวิตที่ดี ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เชื่อมมั่นในตนเองและมีศรัทธาในความดีงาม แม้จะเจออุปสรรคก็ต้องยอมรับให้ได้ อันความคิดเป็นนามธรรมสามารถทำให้เป็นรูปธรรมได้ด้วยปฏิบัติ การมีความคิดเชิงบวกที่เกี่ยวข้องกับมุมมองที่มีต่อตนเองและสังคม ต้องมีการคิดว่าทุกอย่างสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ในชีวิตประจำวันด้วยวิธีการโดยมีหลักประการสำคัญคือ การสร้างความเชื่อให้กับตัวเองบนพื้นฐานการคิดในความเป็นจริง ในทิศทางที่ดี มองและรับรู้สิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง เป็นเหตุเป็นผล บนพื้นฐานของความดีงามและสร้างสรรค์ ซึ่งการคิดเชิงบวกเป็นการช่วยให้บุคคล

เกิดความเข้าใจและมองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงอย่างมีสติ มีกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรค
จนประสบผลสำเร็จและจนกลายเป็นคนที่มีพื้นฐานจิตใจที่ดีในการใช้ชีวิต

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	ช
กระบวนการในการฝึกอบรมในยุคศตวรรษที่ 21 (TRAINING PROCESS IN THE 21TH CENTURY) สรุคชัย ไชยสกุลวงศ์	1
การสร้างคามพึงพอใจแก่ประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีเพื่อประโยชน์ในการจัดบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (CITIZEN'S SATISFACTION TOWARDS TAXATION FOR THE BENEFIT OF ORGANIZING PUBLIC SERVICES OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS) สุนทร ธนศิลปพิชิต, วินัย ภูมิสุข, ไพฑูรย์ มาเมือง,	19
ความก้าวหน้าของรัฐศาสตร์ไทยกับการเปลี่ยนแปลงของแต่ละยุค (THE PROGRESS OF POLITICAL SCIENCE IN THAILAND WITH THE CHANGES OF EACH ERA) พระกิตติศักดิ์ อนุบาลโย (ธรรมกุล), พระมหานรินทร์ สุรปญโญ ดร. (เอมพันธ์)	29
ความรู้ทางภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามหลักพุทธศาสนาเพื่อแนวทางการดูแลสุขภาพ หลังการได้รับเชื้อโควิด-19 (MEDICAL KNOWLEDGE ACCORDING TO BUDDHIST PRINCIPLES FOR HEALTH CARE GUIDELINES AFTER BEING INFLECTED WITH COVID-19) อุตมะ ปภาณุชนันต์, ศุภตานนท์ ชอบประดิษฐ์	41
การทำจิตให้เป็นสุขในปัจจุบันตามแนวอนุสติในพระพุทธศาสนา (MAKING THE MIND TO DE HAPPY IN THE PRESENT ACCORDING TO ANUSSATI IN BUDDHISM) พระสัจชัย ญาณวีโร (ทิพย์โอสถ), ทิตติยา มั่นดี	57
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารชัยภูมิปริทรรศน์	68
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารชัยภูมิปริทรรศน์	70